

TEMNÁ SÍŤ

Neuvěřitelný skutečný příběh
největší policejní operace všech dob

Joseph Cox

TEMNÁ SÍT

Copyright c 2024 by Joseph Cox

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jakub Marx, 2025

Cover © Daniel Pocar, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-6938-4 [pdf]

TEMNÁ SÍŤ

Neuvěřitelný skutečný příběh
největší policejní operace všech dob

Joseph Cox

přeložil Jakub Marx

VENDETA

OBSAH

PRVNÍ DĚJSTVÍ

1. kapitola: ODOG	7
2. kapitola: První průhled	16
3. kapitola: Bedny plné Phantomů	26
4. kapitola: Facebookový gangster	34
5. kapitola: Ramos	44
6. kapitola: Operace Trezor	53
7. kapitola: Tvář v tvář	63
8. kapitola: Dopadení Vincenta Ramose	70
9. kapitola: Vakuum	80

DRUHÉ DĚJSTVÍ

10. kapitola: Anom	93
11. kapitola: Vstup na trh	101
12. kapitola: Běh přes překážky	111
13. kapitola: Batman	120
14. kapitola: Hotel Kings Cross	132
15. kapitola: Microsoft	143

TŘETÍ DĚJSTVÍ

16. kapitola: EncroChat	153
17. kapitola: „Anom budeme šmelit stejně jako kila“	163

18. kapitola: „Jdeme si pro melouny“	171
19. kapitola: Wasta	181
20. kapitola: Most	189
21. kapitola: Venkovský byznys	200
22. kapitola: Razie	209
23. kapitola: Kovový labyrint	221
24. kapitola: Hawala	233
25. kapitola: Černé skříňky	241

ČTVRTÉ DĚJSTVÍ

26. kapitola: Kolos	253
27. kapitola: Pod tlakem	265
28. kapitola: Zelené světlo	276
29. kapitola: Hydra	287
30. kapitola: Mancusovo štěstí	297
31. kapitola: Domino	305
32. kapitola: Odhalení	313

Epilog	320
Poznámka ke zdrojům	336
Poděkování	341
Poznámky	344

PRVNÍ DĚJSTVÍ

1. KAPITOLA

ODOG

Brzy ráno 9. září 2015 otevřel Owen Hanson svou tašku Louis Vuitton a napěchoval do ní svazky bankovek a tři mobilní telefony. Peníze byly určené na sázení při partičce golfu, kterou si měl toho dne zahrát se svým obchodním partnerem. Pomocí těchto telefonů řídil svá dvě impéria – mnohamilionový byznys v oblasti hazardu a pašování drog. Do matně černého porsche naložil golfové hole, tašku dal na sedadlo spolujezdce a vyrazil na golfové hřiště.

Hanson nevypadal jako typický hráč golfu své doby. Díky užívání steroidů, intenzivnímu tréninku a působení ve fotbalovém týmu na Univerzitě Jižní Kalifornie měl postavu jako John Cena, jaká by se hodila spíše k profesionálnímu zápasníkovi. Když se kolem roku 2004 během studií na univerzitě dostal k látkám na zlepšení výkonu, brzy je začal i sám prodávat, mimo jiné i profesionálním sportovcům. Netrvalo dlouho a přeorientoval se na prodej rekreačních drog, jako je kokain a extáze. Po finanční krizi v roce 2008 stanul v čele své nelegální sázkové společnosti jménem BetODog, která přijímala sázky na všechny možné sporty od basketbalu až po americký fotbal.

Jeden z klientů jeho sázkařského podniku pracoval pro drogový kartel Sinaloa. Tento vztah postupně přerostl ve spolupráci – Hanson začal pro kontakt z kartelu převážet hotovost

po San Diegu a Los Angeles. Jižní Kalifornie byla díky své blízkosti k mexicko-americkým hranicím ideálním místem pro drogové dealery a nabízela spoustu příležitostí k rozšíření byznysu. Od roku 2012 začal Hanson bleskově přecházet k velkoobchodnímu prodeji drog. Přepravoval kokain do Austrálie, kde se za kilogram platil neuvěřitelný osminásobek jeho ceny ve Spojených státech. Pro překupníky byla Austrálie zlatý důl. Drogy tam sice bylo těžké dostat, ale když se to podařilo, čekal je obrovský výdělek. Hanson se té horečky také účastnil. Jeho nejnovější transakce spočívala v prodeji pěti kilogramů metamfetaminu obchodnímu partnerovi, se kterým si právě jel zahrát golf – muži jménem Al Wilson.

Když Hanson hledal způsoby, jak zlegalizovat výnosy ze své trestné činnosti v Austrálii a převést je zpět do Spojených států, používal různé nekonvenční metody. Například pašoval zlaté mince ukryté v botách značky UGG. Část výtěžku z prodeje drog také pral prostřednictvím kasin. Wilson, který se praním peněz zabýval, projevil zájem s Hansonem spolupracovat.

Poprvé se potkali na jiném golfovém hřišti začátkem roku 2015, když je představil jeden z Hansonových australských kontaktů. Po odehraném kole si Hanson, Wilson a dva členové Wilsonova týmu sedli na bar v country klubu. Wilson vytáhl telefon, upravený přístroj značky BlackBerry, který uměl pouze odesílat šifrované textové zprávy. To znemožňovalo policii monitorovat telefon tradičními metodami. Viděli by jenom nesmyslnou změň číslic, písmen a symbolů zastírající skutečný obsah zpráv. Kromě toho zařízení nemělo fotoaparát, mikrofon ani GPS. Vlastně to ani opravdový telefon nebyl, protože s ním nebylo možné uskutečňovat hovory. Hanson přístroj poznal, jakmile ho Wilson vytáhl, protože stejnou značku

šifrovaného telefonu sám používal. Kontakt z kartelu Sinaloa s ním odmítl spolupracovat, dokud si takové zařízení nepořídil. „Je jasné, že kdo takový telefon má, pohybuje se v kriminálním podsvětí,“ vzpomínal později Hanson na svou reakci, když Wilsonův přístroj uviděl. Al Wilson působil jako někdo, kdo to myslí vážně. A nezůstával jen u praní peněz. Chtěl s Hansonem zahájit drogové obchody.

Hanson přesto potřeboval mít větší jistotu, než se s Wilsonem do obchodování pustí. Jejich zakázkové telefony pocházely od společnosti Phantom Secure, která měla sídlo v kanadském Vancouveru a prodejce rozeseté po celém světě. Ti fungovali nejen jako prodejci, ale také jako „strážci přístupu“. Zaměstnanci Phantom Secure prodávali zařízení jen těm, které jim doporučil stávající zákazník, takže klientela trvale sestávala převážně ze zločinců. Hanson požádal muže jménem Michael Gamboa, známého rovněž pod přezdívkou Chino, který byl jedním z distributorů firmy v Los Angeles, aby prověřil, jak vlastně Wilson ke svému šifrovanému telefonu přišel. Chino byl Hansonův hlavní kontakt u Phantom Secure a po řadu let mu prodával zhruba tři zařízení ročně.

„Chino, nebudu s těmi lidmi obchodovat, pokud mi nepotvrdíš, že je doporučil někdo z vás a že jsou prověřeni,“ řekl Hanson. Co když Wilson nebyl žádný kriminálník, ale nasazený agent, který se ho snaží polapit?

Chino zareagoval tím, že Wilsonův telefon preventivně deaktivoval, načež začal zjišťovat, o koho jde. Spojil se s Wilsonovou skupinou a zeptal se jich: „Kdo vás doporučil?“ Odpověděli, že je nasměroval jiný zločinecký gang ze San Franciska, který obchodoval s marihuanou a se kterým společnost Phantom Secure už léta spolupracovala.

Asi po dvou hodinách Chino Hansonovi na jeho žádost odpověděl: „Ti chlapi jsou v pořádku, můžeš jim věřit.“

Hansonovi to stačilo. Šel do toho.

Wilsonovi poté řekl, že se mu ulevilo, když se od svých lidí z Phantom Secure dozvěděl, že je u nich Wilson už rok klientem.

„Všechno v pohodě. Jdeme vydělávat,“ napsal mu.

Jakmile Hanson dostal od China potvrzení, poslal jednoho ze svých kurýrů, aby Wilsonovi doručil pět kilogramů kokainu, což byl první obchod této dvojice v září 2015. Dohodli se, že předávka proběhne v hotelu ve městě Del Mar v Kalifornii. Cena byla 90 000 dolarů. Posléze následovalo pět kilogramů metamfetaminu. Z Hansona a Wilsona se stali obchodní partneři.

Hanson měl kdykoli k dispozici pět až patnáct členů svého týmu, kteří používali šifrované telefony. Všichni byli napojeni na uzavřenou síť, takže si mohli na svých speciálních zařízeních psát pouze mezi sebou. Téměř nikdo zvenčí jim nemohl posílat zprávy, což platilo i naopak, a lépe je to tak chránilo před vyšetřovateli. Hanson Wilsonovi řekl, ať si pořídí ještě pár nových telefonů, aby se mohl k jeho vyhrazené síti připojit. Sám se nechtěl napojovat na žádnou síť, kterou už Wilson používal. Wilson teď patřil do Hansonova užšího kruhu.

Stejně jako Wilson i Hanson vytáhl svůj šifrovaný telefon. Tohle je jeho australský kontakt, tenhle je v Itálii, další v Mexiku, ukazoval svému společníkovi. Jako krycí jméno si zvolil Don Corleone. Byl posedlý klasickými gangsterskými filmy a seriály. Když slavil s bývalou hvězdou amerického fotbalu, měl na sobě tričko s motivem legendárního kriminálního filmu *Mafiáni*. Logo jeho sázkové organizace zase odkazovalo na ikonické úvodní titulky seriálu *Rodina Sopránů* a na film *Kmotr*.

Tyto příběhy ale byly jen fikce. Hanson svou posedlost hollywoodskými gangstery dokázal pouhou silou vůle proměnit ve skutečnost. Investoval přes milion dolarů do restaurace s místností, které říkal „mafiánský salonek“ a jejíž součástí byl mini-bar s whisky, stůl na poker, sbírka vín a odvětrávaná část pro

kouření doutníků. V jednom ze svých domů měl postříbřený samopal AK-47 s logem Louis Vuitton, kterým se chlubil přátelům. Nejblíže ke skutečnému zločineckému mentorovi měl v jeho životě Jan Portocarrero, šéf sázkové organizace, u které Hanson dříve sázel, než si založil vlastní podnik. Portocarrero se sice občas uchýloval k násilí, ale nebyl to překupník ani pašerák. Hansonovi, kterého do těchto činností nikdo nezasvětil, posloužily za vzor mafiánské filmy, a v násilí a zastrašování tak zašel mnohem dál. Nejméně jednou si za hodinovou mzdu najal vymahače, aby zmlátil klienta, který nezaplatil dluh. Dalšímu člověku, jenž mu údajně dlužil dva a půl milionu dolarů, zase poslal video, na kterém dva útočníci zabíjejí dva jiné muže. Jeden z nich začne první svázané oběti řezat hlavu motorovou pilou a druhý pak urážne hlavu další oběti nožem. Video obsahovalo vzkaz: „Jestli nám nezaplatíš, dopadneš stejně.“ Adresát pak začal skutečně hledat způsob, jak peníze Hansonovi splatit. Poselství ve formě videa zachycujícího svévolné vraždění ve stylu kartelů očividně zafungovalo.

Hanson cítil, že něco není v pořádku, ještě než nasedl do svého porsche. V noci mu jeho drogový šéf z Mexika, kterému říkal El Jefe, poslal přes šifrovaný telefon zlověstnou zprávu: „Na golfu na tebe budou číhat agenti z Amerického protidrogového úřadu.“ Jeho podezření vzbudilo to, že Wilson pár dní předtím výslovně požádal Hansona, aby mu dodal metamfetamin. Hanson přitom nikdy dřív s metamfetaminem neobchodoval, ale právě o ten měl Wilson zájem. El Jefe to vnímal jako varovný signál. Domníval se, že za metamfetamin hrozí v USA přísnější tresty. Jeden z Hansonových lidí sice tuto drogu dokázal bez větších potíží sehnat od mexických kontaktů, ovšem El Jefe byl přesto nedůvěřivý.

Hanson dorazil na golfové hřiště kolem půl sedmé ráno. Na parkovišti zahlédl bílý pick-up Ford F-350. Zvláštní, pomyslel si – hosté, kteří platí 400 dolarů za jedno kolo golfu, obvykle jezdí dražšími auty. S výjimkou pick-upu bylo parkoviště znepokojivě prázdné.

Do schůzky s Wilsonem zbývalo ještě tři čtvrtě hodiny, a tak se jel nasnídat do nedalekého McDonaldu. Objednal si dva McMuffiny s vajíčkem a ledovou kávu, ale po zprávě od El Jefeho na jídlo neměl žaludek.

Hanson nemusel zůstat ve Státech. Vlastnil nemovitosti v Peru a Kostarice. V jednom z jeho domů byla místnost určená výhradně k uskladnění lahví drahé tequily. V jiné nemovitosti měl pod vanou skrytou schránku, kam schovával výtěžek ze svých obchodů. V mexickém zábavním městě Cabo San Lucas si stavěl dům za dva miliony dolarů. Měl padělaný mexický průkaz totožnosti a prostřednictvím rodiny své mexické manželky si zařizoval i falešný mexický pas. S Wilsonem se sblížil natolik, že mu o tom všem řekl. El Jefe mu dokonce večer před plánovanou schůzkou na golfu navrhl, aby raději uprchl do Mexika. „Prostě zmiz do Mexika. To je to nejlepší, co můžeš udělat,“ stálo v další šifrované zprávě.

Jenže Hanson zůstal a navzdory varovným znamením i vlastnímu instinktu, který mu napovídal, že něco není v pořádku, se vrátil na golfové hřiště. Své porsche zastavil na parkovišti.

Jinde na parkovišti seděl ve vzdáleném vozidle Mick Mullally, policista z jednotky pro boj s organizovaným zločinem z australského Nového Jižního Walesu. Už čtyři roky vyšetřoval Hansonovy aktivity v Austrálii a teď se jeho práce blížila k vyvrcholení. Mullally čekal, až FBI udeří.

Když se Hanson natáhl pro tašku položenou na sedadle spolujezdce, otočil se. V tu chvíli se na něj sesypali agenti se zbraněmi v rukou. Měl dojem, že nad sebou zahlédl prolétnout

i vrtulník. Mullally, který se zásahu nemohl přímo zúčastnit, protože byl mimo svou australskou jurisdikci, stál opodál, zatímco se američtí agenti sbíhali. „Hltal jsem to očima,“ vzpomínal později se smíchem.

V dálce Hanson zahlédl, jak jiní agenti nasazují pouta Wilsonovi. „Vůbec s ním nemluvte,“ přikázali mu, jako by byl Wilson jeho komplicem.

Tehdy si Hanson uvědomil, že Wilson na něj byl nasazený. „Hned mi došlo, že to celé bylo jen divadlo,“ vzpomínal později. Postupné sblížování u drinků a golfu. Wilsonova historka o tom, že chce s Hansonem spolupracovat. Nedávné potřásání rukou nad drogovými obchody. Nic z toho nebylo skutečné. Wilsonovo chování bylo jen promyšlenou hrou, která měla Hansona nachytat přímo při závažném drogovém kšeftu. Proto Wilson Hansona požádal, aby mu prodal několik kilogramů kokainu a metamfetaminu. Jak se teď ukázalo, El Jefe měl pravdu. Na Hansona skutečně čekal zástup vyšetřovatelů. El Jefe si pouze spletl úřad – agenti, kteří Hansona zatkli, nespádali pod Americký protidrogový úřad, nýbrž pod FBI ze San Diega.

Největší paradox byl, že právě šifrovaný telefon, na který se Hanson při zajišťování bezpečnosti svých drogových obchodů nejvíc spoléhal, ho přesvědčil, že Wilson je součástí podsvětí, a ne agent FBI.

Zakázkové telefony Phantom Secure měly speciální funkci, pomocí které zaměstnanci společnosti mohli zařízení konkrétního klienta na dálku vymazat, pokud by se dostalo do nesprávných rukou, jako například do rukou agentů, kteří dopadli Hansona. Aby agenti měli alespoň nějakou šanci, že si zprávy uložené v Hansonově telefonu přečtou, museli by je zkopírovat dříve, než Phantom Secure nevyhnutelně vydá příkaz k vymazání. Vzhledem k tomu, že telefon odesílal pouze šifrované textové zprávy, FBI ho nemohla „napíchnout“ a tajně sledovat Hansonovu komunikaci o pašování drog. Navíc panovala

obava, že se zařízení vybije, a nikdo nevěděl, jestli pak bude vůbec možné se do něj dostat. Tohle byla jediná možnost, jak si zprávy konečně přečíst. Bez nich by orgány nemohly pochopit ani dokázat skutečný rozsah Hansonova drogového podnikání. Aby FBI tento závod s časem vyhrála, nejspíš musela co nejrychleji projet ranní špičkou a dopravit zařízení na bezpečné místo. Společnost Phantom Secure mohla příkaz k vymazání odeslat přes internet prakticky okamžitě, což jí dávalo jednoznačnou výhodu.

Jakmile si jeden z členů Hansonovy skupiny uvědomil, že šéf je v maléru, požádal společnost Phantom Secure o vymazání jeho telefonu. Hansonovy zprávy tak stále ještě mohly FBI proklouznout mezi prsty. Společnost žádosti vyhověla.

Příkaz k vymazání však nedorazil. Zprávy v telefonu zůstaly nedotčené.

Zabavené telefony měly být podle protokolu FBI okamžitě vloženy do Faradayova pouzdra, malé schránky s kovovou výstelkou, která zablokuje veškeré příchozí i odchozí signály – tedy i příkaz k vymazání. FBI tak úspěšně dopravila telefon do zabezpečeného prostoru dříve, než příkaz dorazil, a agenti závod s časem vyhráli. Hansonův telefon skončil ve skladu důkazních materiálů v bílé chodbě pobočky FBI v San Diegu.

Přesto tu byl zádrhel. Telefon byl zaheslovaný. A dokud FBI heslo nezjistí, zůstane trezor s Hansonovými zprávami bezpečně uzamčený. K čemu je vyšetřovatelům sejf, který mají přímo před sebou, když se nemohou dostat k tajemstvím ukrytým uvnitř?

Z komunikace mezi Wilsonem a Hansonem se FBI dozvěděla, že telefony Phantom Secure se zákazníkům dodávají s přednastaveným přístupovým kódem. Uživatelům je doporučeno změnit si heslo na takové, jaké budou znát jen oni, aby neměl k obsahu telefonu přístup nikdo jiný. Hanson to však neudělal. Tento přístroj si pořídil teprve nedávno jako náhradu

za předchozí a heslo si zatím nezměnil. Úřady tedy zadaly výchozí kód a telefon se rázem odemkl. Bylo to, jako by si Hanson koupil trezor a neobtěžoval se změnit původní číselnou kombinaci „0000“.

Krátce po jeho zadržení na parkovišti ho jeden agent FBI společně s Mullallym dopravili do výslechové místnosti v Carlsbadu, měste nedaleko San Diega, kam Hanson jezdíval hrát golf. Mullally seděl v sedanu značky Ford vpředu na místě spolujezdce, zatímco agent řídil. Mullally záměrně mlčel, neboť věděl, že jeho australský přízvuk by Hansonovi prozradil, že ve hře není jenom FBI.

Hanson si vzpomněl na radu, kterou mu dal jeho právník: „S nikým nemluvte a žádejte právníka.“ Ve výslechové místnosti se posadil na židli ke stolu, kam mu agenti postavili sklenici vody. Pak promluvil Mullally. Tenhle chlap není Američan, uvědomil si Hanson. Mullally mu vysvětlil, že je příslušníkem policie z Nového Jižního Walesu – australského státu, kde se Hanson přižívoval na drogové horečce. Tohle nebyla jen operace FBI.

Po Mullallyho slovech už Hanson pronesl jen jediné: „Chci právníka a víc vám neřeknu ani slovo.“

2. KAPITOLA

PRVNÍ PRŮHLED

Čtvrteční večer patřil americkému fotbalu. Holohlavý a vousatý Andrew Young si večer po Hansonově zatčení zašel s několika dalšími představiteli státní správy do sportovního baru v San Diegu. Tento vícepodlažní podnik s názvem Topsy Crow byl jen deset minut chůze od federální prokuratury pro jižní okres Kalifornie, kde Young pracoval jako státní zástupce. Young, původem z obce o čtyři sta obyvatelích v New Hampshire, se do baru přišel podívat na zápas svých New England Patriots.

Skupinka státních zástupců a federálních agentů vystoupala po schodech do prvního patra podniku a objednala si pivo. Zatímco postávali poblíž řady sedaček a kulečnickového stolu, z televizí zavěšených na stěně se ozývaly hlasité zvuky fotbalového zápasu. Young se dal do řeči s Benem Katzem, dalším státním zástupcem, který čirou náhodou též pocházel z New Hampshire. Kalifornie byla nejvzdálenějším státem od jejich domoviny, kam se na území kontinentálních Spojených států mohli vůbec dostat.

Během porad hráčů před hrou a reklamních přestávek spolu dvojice probírala práci. Young se Katzovi tlumeným tónem svěřil, že mu do klína spadl případ týkající se hazardu. Young nedávno přesídlil do San Diega z Washingtonu, D. C., kde

pracoval jako soudní advokát. Jakožto nováčkovi mu přidělili práci, kterou nikdo jiný nechtěl. Složku s případem dal nadřízený Youngovi hned první den, kdy Young nastoupil do úřadu v San Diegu, protože o případy související s nelegálním sázením na sport upřímně řečeno nikdo nestál. Většinou to byly nezáživné kauzy. Ministerstvo spravedlnosti se často ani neobtěžovalo sázkařské gangy prověřovat.

Když se však Young do případu ponořil hlouběji, začalo mu být jasné, že tohle je něco jiného – případ se točil kolem muže jménem Owen Hanson, bývalého hráče amerického fotbalu z Univerzity Jižní Kalifornie, který začal provozovat sázkovou společnost. FBI nejprve prošetřovala Macho Sports, sázkařský gang, který řídil Hansonův mentor Portocarrero. Poté se začala zajímat i o Hansona, neboť jeho vlastní organizace, která se odštěpila od té Portocarrerovy, byla při vymáhání dluhů od sázkařů obzvlášť násilná. Hanson byl sám o sobě výraznou postavou a stýkal se s hráči Národní fotbalové ligy (NFL), což Younga jako jejího velkého fanouška ihned zaujalo.

Vyšetřovatelé měli také podezření, že si Hanson přivydělává pašováním drog. Ale protože Hanson používal neobvyklý typ šifrovaného telefonu, FBI nedokázala monitorováním komunikace do této oblasti jeho podnikání zcela proniknout. Nebylo tedy jasné, v jakém měřítku Hanson drogy v danou chvíli prodává.

Youngovi nadřízení případ původně rozdělili na dvě části, totiž hazard a obchodování s drogami; jemu přidělili tu první. Druhou dostal státní zástupce zaměřený na drogové delikty, který však musel odcestovat kvůli práci na jiném případě. Zeptal se tedy Younga: „Můžete se postarat i o drogovou část Hansonova případu, než se vrátím?“

Young souhlasil, ačkoli o způsobu vyšetřování drogových případů neměl ani ponětí. Působil jako státní zástupce v oblasti hospodářské kriminality. Poté, co vystudoval Georgetownskou

univerzitu ve Washingtonu, D. C., nastoupil na daňové oddělení ministerstva spravedlnosti, kde vedl právní spory v New Yorku a Filadelfii. Vyžíval se ve vystupování v soudní síni. Své výkony přirovnával k hrám částečně bez scénáře, v nichž byl režisérem, hercem i scenáristou zároveň. Bez přípravy musel reagovat na to, s čím přišla druhá strana, a pokusit se ji přelstít. Jednou žertovně odpověděl soudci, který vtipkoval na účet Youngovy plešaté hlavy. Jen máloco bylo pro Younga záživnější než čekání na moment, kdy porota přečte své rozhodnutí, zatímco nikdo netuší, jak to dopadne. V soudní síni měl Young pocit, že je doopravdy naživu.

Přestože měl Young později režírovat svou vlastní divadelní hru i v Hansonově případě, svět daňové legislativy byl na hony vzdálený hazardu a obchodu s drogami, z nichž byl Hanson podezřelý. Během kolegovy nepřítomnosti se tedy Young pustil do studia všeho, co se týká vedení drogového případu.

Při postupném rozkrývání Hansonovy organizace se Young pro případ nadchl. „Nechci se o vaši část starat jen dočasně. Chci celý případ,“ vybavil si později Young svá tehdejší slova. Když se státní zástupce vrátil, Young se ho zeptal, zda by se mohl ujmout celé záležitosti. „Jen do toho,“ řekl mu kolega.

Po Hansonově zatčení měl Young s případem ještě víc práce, a to jak v části týkající se hazardu, tak drog. Musel projít zprávy z jeho šifrovaného telefonu, aby zjistil skutečný rozsah trestné činnosti. Zároveň musel identifikovat zbývající členy Hansonovy zločinecké organizace, aby mohli být rovněž zadrženi.

Zatímco na obrazovkách ve sportovním baru pokračoval tým New England Patriots v utkání, Katz rozebíral pravděpodobné kurzy. Sázení na sport zbožňoval – 50 dolarů na zápas, tudíž nízké sázky jen pro zábavu. Toho večera si ale dal pauzu, protože sázel jen tam, kde to bylo legální, například v Las Vegas. Když však Young viděl, jak Katz sype z rukávu statistiky a kurzy, došlo mu, že se ve světě sázek dobře vyzná. A tyhle

znalosti by se mohly hodit při vyšetřování Hansonova případu. Young se tedy Katze zeptal, zda s ním nechce spolupracovat.

Katz by tehdy Youngovi na nabídku nejspíš kývl, i kdyby šlo o nudný případ daňových úniků. Ve své práci uvízl na oddělení, které řešilo výhradně pohraniční případy – nekonečný kolotoč drobných deliktů v oblasti pašování drog a přistěhovalectví. Ubíjející rutina, při níž státní zástupci obvykle jen rozdávali předem napsané dohody o vině a trestu sociálně znevýhodněným a přehlíženým lidem. Tato stíhání neměla žádný skutečný účinek, pouze nafukovala statistiky, pokud šlo o vymáhání práva na hranicích. Právě tak někteří kolegové z jiných okresů vnímali San Diego – jako mladšího bratra Los Angeles, který hlídá hranici, aby se tím státní zástupci z L. A. nemuseli zabývat. Někteří v kolektivu prokuratury v San Diegu se proto cítili jako outsideři.

Katz chtěl dělat něco smysluplnějšího. Doufal, že se dostane k případům podvodů, jaké řešilo právě i Youngovo oddělení. Tahle nabídka byla ještě lákavější – dostal možnost pracovat na něčem novém s kolegou z New Hampshire, a navíc bylo zřejmé, že vyšetřování Hansonova případu nebude obyčejná záležitost. Třeba to bude dokonce zábava.

Katz měl jasno. „Počítejte se mnou,“ řekl Youngovi.

Young s Katzem seděli každý ve své kanceláři na federální prokuratuře a dívali se na dvě obrazovky počítače postavené vedle sebe. Na jedné se probírali obrázky ve formátu JPEG z Hansonova zařízení Phantom Secure, čerstvě získaného zdroje dat, který jasně ukazoval, co měl Hanson za lubem krátce před zatčením na parkovišti u golfového hřiště. Po zajištění telefonu agenti FBI pečlivě zkopírovali všechny uložené zprávy. Způsob archivace byl po technologické stránce naprosto

primitivní – agenti postupně procházeli zprávy, každou zvlášť vyfotografovali přímo na displeji telefonu a pak posunuli na další. Přestože Hanson tento konkrétní telefon Phantom Secure obdržel jen krátce před svým zatčením, byly v něm tisíce zpráv.

Na druhé obrazovce měl Katz zachycené zprávy z Hansonova běžného telefonu – informace, které úřady shromáždily ještě před jeho zatčením. Young měl zatím na druhém monitoru téměř neustále otevřený Google, aby mohl kdykoli dohledat další detaily o členech Hansonovy skupiny. Úkolem Katze a Younga nyní bylo rozluštit Hansonovy šifrované zprávy. Ten měl brzy čelit obvinění z obchodování s metamfetaminem díky tajné operaci, v níž sehrál roli Wilson. Tento telefon však teprve znamenal skutečný začátek práce státních zástupců.

Budova federální prokuratury pro jižní okres Kalifornie, kde dvojice pracovala, působila skličujícím dojmem. Zevnějšek rozložitý, vícepodlažní stavby podle Katze nabízel exkurzi do brutalistní architektury. Neohrabaně se tyčila nad silnicí a člověk by si ji snadno spletl s dopravním inspektorátem. Na budovu navazoval soud pro okres San Diego, takže kdykoli státní zástupci potřebovali podepsat dokument od soudce, jenom přeběhli vedle a bylo to.

Uvnitř úřadu ležely zašlé koberce a v béžových složkách se občas na policích, stolech i v krabicích na podlaze vršily dokumenty. V Katzově kanceláři před stolem se dvěma počítačovými monitory stály dvě židle pro hosty a několik otlučených plechových skříní se spisy k jednotlivým případům. Někteří státní zástupci si holé zdi ozdobili právníckými diplomy.

Po několik měsíců trávili Young a Katz dny i noci pročitáním Hansonových zpráv z telefonu Phantom Secure a mapováním pavučiny jeho zločinecké organizace. Stejně jako FBI před nimi procházeli archivované zprávy jednu po druhé. Young si jich každou noc přečetl několik stovek a hledal v nich vodítka.

V jednom případě narazil na osobu označovanou jako „Cukrář“. O pár tisíc fotografií později našel Hansonův seznam kontaktů. U jména „Cukrář“ byla uvedena adresa. Young ji vyhledal a zjistil, že patří skladu firmy dovážející čokoládu.

Na obrazovce s otevřeným Googlem si pak prověřil vlastníky – dva bratry jménem Nathan a Andrew, kteří shodou okolností měli stejná jména jako on a jeho sourozenec. Když se Young ponořil hlouběji do hledání, zjistil, že jeden z bratrů studoval na Univerzitě Jižní Kalifornie v tutéž dobu jako Hanson a že hrál volejbal – stejně jako svého času Hanson.

Bingo, pomyslel si Young. To je náš člověk.

Hanson využíval firmu dovážející čokoládu jako účinné krytí pro pašování drog. Jeho lidé ukrývali narkotika v zásilkách běžného zboží. Jednou byly drogy zabalené tak důkladně, že je ani členové jeho vlastní skupiny, kteří je měli vyzvednout, nemohli najít. Ve zprávách přes Phantom Secure Hansonovi oznámili, že drogy nedorazily. (Dorazily – jen byly skryté hluboko mezi běžnými produkty společnosti.) Jednou z jeho oblíbených metod pašování kokainu bylo umístění drogy do lahví od vína. Pracovníci pak lahve uložili do dárkových košů, které nebudily podezření. Každá lahev pojala téměř přesně kilogram kokainu.

Stejným způsobem Young opakovaně rozkrýval Hansonovy kontakty. Zdálo se, že skupina čítá celkem patnáct až dvacet lidí. Nakonec Young jen na základě obsahu zpráv odhalil nejméně polovinu z nich. Bylo to něco jako modernější verze vyšetřovatelské tabule s policejními fotografiemi a červenou nití – i když ne o mnoho modernější.

Katz se mezitím soustředil na sestavení časové osy. Porovnával zprávy z telefonu Phantom Secure s obsahem předchozích odposlechů a všechny klíčové informace zapisoval do neustále rostoucí excelové tabulky. Díky tomu mohl jednotlivé události uspořádat do chronologického sledu. Když narazil na

něco zajímavého, často zavolal přes chodbu na Younga, aby se přišel podívat, a pak mu svůj objev detailně popsal.

Katz si povšiml, že Hanson měl ve zvyku začít hovor na běžném telefonu, načež dal protějšku nenápadný pokyn, aby přešel na jiné zařízení, a v konverzaci pokračovali prostřednictvím telefonu Phantom Secure. Tyto hovory se týkaly především drogové části Hansonova byznysu.

Zprávy odhalily skutečný, ohromující rozsah jeho operací. Prodej drog pro něj nebyl jen vedlejší zdroj příjmů k podnikání v hazardu – obchod s drogami *byl* jeho podnikání. Tisíce kilogramů kokainu proudily z Kalifornie do Chicaga, stovky kil do Austrálie. Obchodoval i s heroinem. Telefon Phantom Secure rázem způsobil, že hazardní stránka případu vypadala jako banalita. Už nešlo jen o účetní nesrovnalosti. Předmětem vyšetřování byl nyní významný mezinárodní překupník drog.

Ve zprávách Hansonovi lidé otevřeně mluvili o množství drog. Zatímco na běžném telefonu by členové gangu použili krycí označení, například že posílají padesát „pneumatik“ nebo jiného neškodného zboží, přes Phantom Secure jednoduše napsali padesát kilo. Zprávy obsahovaly fyzické adresy předávek drog, čísla bankovních účtů a identifikační údaje podobné těm, které Young našel u společnosti dovážející čokoládu. Zločinci měli za to, že se nemusí namáhat s mnoha kódovými slovy – Phantom Secure je přece ochráněný.

Mohlo se zdát, že Hanson stojí na vrcholu hierarchie, když pomocí šifrovaného telefonu řídí své podřízené, kteří dopravují obrovská množství drog po celém světě. Z konverzací však vyplynulo, že ve skutečnosti byl až na druhém místě. Nad ním stál někdo jiný – dodavatel drog, jehož identita zůstávala neznámá. El Jefe byl i nadále neviditelný.

V komunikaci byl tento dodavatel chytřejší a obezřetnější než Hanson. Nechlubil se kriminálním životním stylem; konverzace omezoval výhradně na informace o zásilkách. Takto

svůj byznys vedli profesionálně – ne jako filmové postavy, které obdivoval Hanson.

I kdyby El Jefe spravedlnosti unikl, státní zástupci shromáždili horu důkazů pro další fázi Hansonova případu. FBI byla připravena zatknout osoby, které tým identifikoval.

V pět hodin ráno dne 27. ledna 2016 se u Zackova¹ venkovského domu rozštěkal pes. Krátce nato Zack zaslechl rány, které považoval za výstřely z brokovnice. Popadl zbraň a přes dveře do ložnice zakřičel na vetřelce: „Mám zbraň! Kdo je tam?“

„FBI! Odložte zbraň!“ zazněla odpověď.

Zack se jí zbavil tak rychle, jak jen mohl. Tvrdí, že ji hodil do skříně, lehl si na zem a dal si ruce za hlavu. Podle jeho odhadů FBI dorazila s obrněným vozem v počtu nejméně dvou desítek agentů. Zack byl jedním z Hansonových lidí, na které se vztahovala nová série obvinění zaměřená na širší strukturu této skupiny zapojené do hazardu a obchodování s drogami.

Původní obžaloba proti Hansonovi ze září byla stručná – uváděla, že se podílel na distribuci kokainu. Obviněn byl také jeden z jeho drogových kurýrů. Na základě důkazů získaných z telefonu Phantom Secure a dalších zjištění státní zástupci v lednu 2016 zveřejnili novou obžalobu proti Hansonovi a více než dvaceti členům jeho organizace. Mimo jiné v ní stálo, že Hanson distribuoval stovky kilogramů drog po Spojených státech, do Austrálie a dalších zemí. O dva roky později byli obvinění také dva bratři, majitelé čokoládovny, která pomáhala pašovat část Hansonových drog.

Zack, člen Hansonovy skupiny, k němuž vtrhlo přes dvacet agentů, později poznamenal: „Stačilo by prostě zavolat. Přišel bych sám.“

1 Autor změnil jméno této osoby.

Hansonův telefon Phantom Secure vydal úřadům svá tajemství. Při analýze konverzací státní zástupci přišli na to, že během víkendu na Den práce a krátce po něm Hanson přepravil z Los Angeles do Kanady přes sto kilogramů kokainu. Jak se ukázalo, nešlo o ojedinělý případ. Sám Hanson uvedl, že po několik let každý měsíc pašoval stovky kilogramů kokainu z Mexika do Spojených států a následně do Kanady a Austrálie. Všechny tyto zásilky umožňovala technologie Phantom Secure.

FBI už s těmito telefony měla určité zkušenosti, protože tajný agent Wilson s jejich pomocí Hansona přelstil. Přesto agenti stále teprve pronikali do fungování společnosti Phantom Secure a jejích zařízení. Technici i vyšetřovatelé telefon dál zkoumali a snažili se pochopit jeho skutečné možnosti.

Díky prolomení Hansonova telefonu si státní zástupci a agenti FBI uvědomili, že nejde jen o jednu zločineckou skupinu. Co možná až desetitisíce dalších uživatelů těchto telefonů, kteří jsou pravděpodobně také zločinci? Šlo tu o víc než jen jeden drogový případ, jeden gang nebo jediný kartel, i když činnost Hansonovy skupiny byla tak rozsáhlá. Telefony Phantom Secure byly pomyslným oknem do zcela nového světa zločinu, světa, o němž agenti FBI i státní zástupci v San Diegu teprve začínali získávat přehled. Mark Pletcher, další státní zástupce z federální prokuratury, prohlásil, že by se agenti měli zaměřit právě na Phantom Secure. V dubnu 2016 nizozemská policie oznámila, že zahájila vyšetřování společnosti Ennetcom poskytující šifrované telefony a dostala se ke zprávám jejích uživatelů. Z toho plynulo, že i Phantom Secure může představovat podobný zdroj informací.

Celá léta a desetiletí procházela překupníkům jako Hanson trestná činnost i díky společností typu Phantom Secure. Nakonec to byla právě jeho bezostyšnost a potřeba být známý a vnímaný jako gangster, co umožnilo Youngovi a FBI dostat se mu na kobytku.

„Kdyby Owen nedělal chyby a nejednal hloupě, nikdy by ho nedopadli,“ domníval se Young.

Ne každý byl tak lehkomyslný. Jiní zločinci, kteří používali šifrované telefony a byli opatrnější, jako například Hansonův dodavatel za mexickými hranicemi, nikdy dopadeni nebyli.

FBI si uvědomila, že vyšetřování společnosti Phantom Secure by mohlo být příležitostí k dopadení právě takových jedinců. Těch, kteří zůstávají mimo dohled. Těch mazaných. Jedinců, kteří se nenechají chytit.

Prohledání Hansonova telefonu dalo vznik jedné myšlenky: Jaké by to bylo mít přístup ke zprávám všech uživatelů jedné z těchto telefonních společností? Vyšetřovatelé se rozhodli rozšířit svůj záběr. Bylo třeba podívat se na kloub samotné společnosti Phantom Secure.

3. KAPITOLA

BEDNY PLNÉ PHANTOMŮ

Přibližně o sedm let dříve, v roce 2009, pracoval Shafik Punja jako vyšetřovatel u policejního sboru v Calgary v Kanadě, když mu kolega přinesl pevnou kartonovou krabici. Jak sám připustil, jeho laboratoř pro digitální forenzní analýzu připomínala spíše servisní oddělení společnosti Best Buy než stereotypní policejní pracoviště. Po celé místnosti byly rozestavěné více či méně rozebrané monitory a počítače, protože Punja s kolegy z nich vyjíмали pevné disky, aby získali důkazní materiál.

Uvnitř krabice se kromě nové sady elektronických zařízení, které měl Punja prověřit, nacházely i desítky šifrovaných telefonů BlackBerry. S takto upravenými přístroji se už setkal nesčetněkrát, takže mu bylo okamžitě jasné, že ho čeká spousta práce. Byl zvyklý na to, že se k jejich obsahu jen tak nedostane. „Máte takové tušení, že k obsahu zařízení, která se chystáte zkoumat, nebude snadné proniknout – zejména pokud jde o BlackBerry,“ poznamenal Punja.

I přes mizivou šanci, že se mu podaří prolomit zabezpečení desítek šifrovaných telefonů, svědomitě se pustil do úkolu. Nejprve přístroje zaevidoval do laboratorní databáze, která udržovala přehled o tom, jaká zařízení má laboratoř v držení. Položil je jeden po druhém na stůl a načtením příslušného čárového kódu je registroval v systému.

Jakmile se přístroje BlackBerry po množství jiných zařízení, která musel Punja analyzovat přednostně, konečně dostaly na řadu, prohlédl je znovu, tentokrát důkladněji. Pátral po známkách, které by mu napověděly, v jakém stavu se telefony nacházejí, protože právě podle toho volil forenzní nástroje potřebné k získání dat. Byl telefon zapnutý, nebo vypnutý? Bylo nutné vyměnit baterii? A co bylo nejdůležitější – uvnitř telefonu se pod baterií někdy skrývala nálepka s názvem společnosti, která přístroj upravila. Pokud se taková nálepka našla, znamenalo to pro vyšetřovatele často konec.

Punjovou laboratoří často procházely šifrované telefony BlackBerry spojené s pašováním drog a zbraní či s paděláním peněz. Byla to každodenní realita nejen pro místní policisty, jako byl on, ale i pro kanadské federální agentury, které mu občas také posílaly zařízení k analýze. S těmito telefony se setkávaly i úřady ve Spojených státech.

Organizovaný zločin se vyvíjel a přesouval na platformy, kam policie s tradičními vyšetřovacími či forenzními metodami neměla přístup. To ovšem neznamenalo, že by všechny zločiny byly neřešitelné – informátoři a pečlivá detektivní práce měli stále své místo, možná ještě významnější než dříve. Zločinci se však mohli dorozumívat beze strachu a upravené telefony BlackBerry jejich tajemství bezpečně držely pod zámkem, i když se dostaly do rukou policii.

Problém měl dvě roviny: Zašifrované zprávy znemožňovaly policii sledovat komunikaci na těchto telefonech tak, jak to dělala prostřednictvím odposlechu už přes sto let. A další úroveň šifrování, která chránila data uložená přímo v telefonu, znamenala, že policie se k těmto zprávám nedostala ani poté, co přístroj zajistila při razii. Punjovým úkolem bylo udělat vše, co může, aby tento druhý problém vyřešil.

Čím dál více zločinců po celém světě – od Ameriky po Austrálii, od Mexika po Maroko – se uchylovalo k tomuto typu

šifrovaných telefonů. A forenzní experti, jako byl Punja nebo jeho protějšci v jiných policejních složkách, zůstávali zcela odříznutí.

Posedlost zločinců telefony BlackBerry začala ještě roky před vznikem společnosti Phantom Secure. Jejich oblíbenou chatovací aplikací byl BlackBerry Messenger (BBM), vlastní patentovaná platforma společnosti pro textové zprávy. Gangsteři věděli, že obyčejné telefony nejsou dobrá volba – nemohli na nich totiž bezpečně probírat obchod s drogami, plánovat vraždy ani jiné aktivity. Přístroje BlackBerry nabízely něco jiného: BBM, šifrovanou službu pro textovou komunikaci, kterou mnozí považovali za natolik bezpečnou, že největší banka v Kanadě zakázala velké části svých zaměstnanců její používání. Šifrování totiž znemožňovalo nadřízeným přístup ke zprávám a vytvářelo problémy s dodržováním regulačních předpisů. Kde však korporace viděly překážku, zločinci vycítili příležitost. Telefony BlackBerry se tak staly vyhledávaným nástrojem organizovaného zločinu, zejména v Kanadě.

Neustálé kličkování gangsterů před rukou zákona bylo ze své podstaty hra na kočku a myš. Zločinci často objevili novou technologii a využívali ji, než na ni bezpečnostní složky přišly. Někdy však policie překročila své pravomoci a sáhla po sledovacích metodách, pro něž neexistovala zákonná opora nebo které znamenaly zásah do soukromí a měly vlastní právní důsledky. V případě mobilních telefonů se policie uchýlila k takzvaným Stingrayům, zařízením o velikosti kufříku, jež nejen sledovala telefony zločinců, ale zároveň se napojovala i na ty nevinných lidí v okolí.

Stejný vývoj nastal i u platformy BBM. Policisté, skrytí za marketingem společnosti BlackBerry zaměřeným na ochranu

soukromí, se najednou začali dostávat ke komunikaci zločinců. V některých případech se jim podařilo tyto zprávy získat ve skutečně obrovském měřítku. Od roku 2010 Královská kanadská jízdní policie prohledala více než milion zpráv z telefonů BlackBerry a použila je k vyšetřování a rozbití dvou italských organizovaných zločineckých skupin, které v Kanadě operovaly (státní zástupci obvinění nakonec stáhli). Zprávy podrobně líčily všechny druhy činností, které mohla mít zločinecká organizace na svědomí – od pašování narkotik a únosů až po hromadění zbraní –, a identifikovaly gangstery podezřelé ze série násilných trestných činů z let 2010 až 2012.

Toto masové zachycování zpráv bylo možné jen díky slabině služby BBM. Verzi BBM, přes kterou si většina uživatelů telefonů BlackBerry psala, chránil jediný globální klíč, jenž šifroval veškerou komunikaci. Tento krátký kód, digitální ekvivalent univerzálního klíče, společnost BlackBerry používala k zašifrování jednotlivých zpráv a zároveň k jejich dešifrování, pokud se tak rozhodla. Královská kanadská jízdní policie tento klíč získala, aniž kdy prozradila jeho zdroj, a díky tomu mohla dekodovat jakoukoli zprávu z uživatelské verze BBM, kterou se jí podařilo zachytit. Když operace začala, mělo ve Spojených státech telefon BlackBerry více než osmnáct milionů jedinců. Pomocí tohoto klíče mohla kanadská policie odemknout miliony a miliony trezorů, z nichž jen zlomek patřil zločincům.

Chytřejší zločinci se zdráhali svěřit svou bezpečnost do rukou mainstreamové společnosti, jako byla BlackBerry. Podle nich budou technologičtí giganti vždycky spolupracovat s úřady. Lepší možností tedy bylo vyhledat méně známé firmy, jejichž provozovatelé mohli vyhovět jejich konkrétním kriminálním potřebám.

V roce 2006 Nathanael „Nat“ Lineham vedl společnost beS-tealth, která prodávala telefony BlackBerry a měla kanceláře v Orange County, Guadalajaře a Vancouveru. Nat nabízel tyto

telefony překupníkům drog a distribuoval je i mezi členy jednoho konkrétního gangu. Tato skupina pašovala z Kanady do Spojených států extázi a zpět dovážela kokain. Nat byl v podstatě jejich technický specialista – dodával jim telefony BlackBerry, aby policie nemohla sledovat jejich komunikaci.

Místo uživatelské verze těchto telefonů, k níž kanadská policie získala globální šifrovací klíč, používal Nat zařízení napojená na vlastní systém BlackBerry Enterprise Server (BES). To znamenalo, že společnost beStealth využívala jiný klíč k dešifrování a čtení zpráv, přičemž tento klíč měla ve svých rukou beStealth, nikoli BlackBerry. Nat tak měl nad šifrováním kontrolu, a i kdyby společnost BlackBerry chtěla pro potřeby policie dešifrovat zprávy Natovy skupiny, nebyla toho schopna. To mohl udělat jedině on.

Podle společnosti BlackBerry měl systém BES sloužit jejím klientům z řad vládních institucí a korporací. Zpravodajské agentury jej využívaly k tomu, aby do jejich komunikace nemohli pronikat zahraniční protivníci. Podniky si zřizovaly vlastní systém BES, protože jim umožňoval v případě potřeby získat přístup ke komunikaci svých zaměstnanců. Nat tento koncept otočil naruby a nabízel tuto pokročilejší technologii svým kontaktům mezi drogovými překupníky.

Společnost beStealth se od BlackBerry nelišila ani tak po technologické stránce, jako spíše svým přístupem. Ústředí společnosti BlackBerry vycházelo vstříc orgánům činným v trestním řízení – firma byla velmi nápomocná a podobně jako mnohé další technologické společnosti měla linku podpory, na které mohly bezpečnostní složky žádat o data. Společnost beStealth byla pravým opakem a zjevně neměla žádný zájem poskytovat údaje o svých uživateli. Když Punja pracoval v laboratoři policejního sboru v Calgary, kolegové mu přinesli další krabice, které tentokrát obsahovaly zařízení od společnosti beStealth. Na základě vlastní zkušenosti s těmito telefony

v roce 2009 varoval své kolegy z řad forenzních expertů při přednášce, kterou měl na konferenci v Chicagu. „Nečekejte, že vám pomůžou,“ prohlásil o beStealth.

Americké úřady nakonec v září 2008 obvinily Nata ze zločinného spolčení za účelem distribuce MDMA a ze zisků z prodeje telefonů BlackBerry pašerákům, kterým tím pomáhal vyhýbat se policii. Nat přiznal vinu a společnost beStealth zanikla.

Přibližně ve stejné době přišla společnost Phantom Secure s inovací, která navázala na beStealth a posunula zabezpečení telefonů BlackBerry ještě dál. Mezi vylepšení patřilo spolehlivější šifrování, jež uchovávalo klíče přímo v zařízeních uživatelů. To znamenalo, že i kdyby se policie zmocnila serverů společnosti Phantom Secure, pravděpodobně by nebyla schopna dešifrovat ani přečíst zprávy odesílané mezi zákazníky – ale spoň ne bez výrazné spolupráce ze strany vlastníka firmy. Vyšetrovatelé tak museli získat přístup k jednotlivým zařízením, jako se to podařilo FBI u Hansonova telefonu Phantom Secure.

Vývoj od BBM přes beStealth až po Phantom Secure nebyl přímočarý. Někteří zločinci stále používali službu BBM, zatímco jiní přecházeli na nové možnosti na trhu. Z této linie však vzešlo svébytné a vysoce konkurenční odvětví, kde desítky firem soupeřily o to, kdo se stane králem zabezpečené komunikace pro zločinecké organizace.

Pro svět organizovaného zločinu to byla nejvýznamnější technologická revoluce od zrodu mobilních telefonů. Jeden prodejce šifrovaných telefonů později řekl kolegovi, aby zákazníky nutil k používání zabezpečených zařízení. Ze svého vlastního šifrovaného telefonu napsal: „Už nejsou osmdesátá léta, musíme se vyvíjet, abychom udrželi krok.“ A přesně to společnosti jako Phantom Secure dělaly. Až na několik případů, které skončily před soudem, poskytovaly bezpečné útočiště

před policií. Díky těmto firmám zaměřeným na šifrované telefony získali zločinci z organizovaných skupin výraznou výhodu. Zatímco dříve používali telefony nebo pagery stejných výrobců jako všichni ostatní, nyní měli vlastní technologické oddělení, které ochotně přicházelo s novými modely a funkcemi – podobně jako když Apple každoročně představuje nový iPhone. Zákazníci byli loajální ke své oblíbené značce a nadšeně vítali inovace.

Obrat těchto společností byl srovnatelný s některými investičními koly startupů v Silicon Valley. Dosahovaly příjmů v řádech desítek milionů dolarů a přebíraly podíly od investorů. Oddělení mělo své vlastní hazardéry, vizionáře, vycházející hvězdy i bankrotáře. Některé firmy si vydělaly sotva na přežití, zatímco jiné raketově dosáhly celosvětové popularity.

Některé společnosti vedli technologičtí nadšenci, jiné vznikly díky naivním podnikatelům. Vlastní podniky zakládali i někteří mezinárodní překupníci drog – nejprve proto, aby zabezpečili svou komunikaci, a později jako způsob, jak diverzifikovat své příjmy prodejem telefonů dalším zločineckým syndikátům.

Konkurenti v byznysu s mobilními telefony si navzájem nabourávali systémy, kradli údaje o zákaznících svých rivalů a zveřejňovali je online. Prodejci proti sobě vedli dezinformační kampaně, aby zmátli klienty a přiměli je přejít k jinému poskytovateli. Společnosti si účtovaly tisíce dolarů jen za krátké půlroční předplatné telefonu. Za takto snadno vydělané peníze si převážně mužští distributoři užívali u soukromých hotelových bazénů, obklopeni společníky. V jejich bezpečnostních schránkách ležely cihly ryzího zlata a další poklady. Kupovali si lamborghini, ferrari a luxusní apartmány.

Tito obchodníci si přišli na ohromné bohatství, přestože o nich v podstatě nikdo mimo jejich klientelu či orgány činné v trestním řízení nikdy neslyšel. Společnosti fungovaly

v utajení, ale zároveň se staly pevným pilířem organizovaného zločinu téměř ve všech zemích světa.

Telefony se dostávaly všude, kde operovaly kriminální syndikáty, od laboratoří na výrobu kokainu po úkryty s drogami. Mezi jejich uživatele patřili zkorumpovaní policisté i vládní úředníci, nájemní vrazi a zkušené pašeráci drog. Ti, co prali špinavé peníze napříč kontinenty, obchodovali se zbraněmi – od kalašnikovů přes pistole až po granáty. Italská mafie. Asijské triády. Zločinecké motorkářské gangy. Pokud jste neměli šifrovaný telefon, nebrali vás v podsvětí vážně.

Zločinci konečně získali výrazný náskok v závodě sledovacích technologií.

Společnost Phantom Secure byla v této oblasti inovátorem, ovšem nelegální technologický průmysl se neustále proměňoval, a to rychlým tempem. Po pádu firmy beStealth se Phantom Secure stal jejím nečekaným nástupcem. Zpočátku byly jeho telefony jen atraktivní technologické hračky. Brzy se však ve zločineckém světě vyšvihly na vrchol popularity, a to především díky muži jménem Hakan Ayik.

4. KAPITOLA

FACEBOOKOVÝ GANGSTER

Hakan Ayik byl na útěku a potřeboval pokud možno nenápadně překročit hranici. Auto, ve kterém cestoval se svým společníkem, zastavilo v říjnu 2010 na kontrolním stanovišti na středomořském ostrově Kypr. Ayik přijížděl ze severní části ostrova okupované Turky a snažil se dostat na jih, do Kyprské republiky. Stanoviště hlídané jednotkami OSN každý den legálně využívaly tisíce lidí. Pro Ayika to ale nepřipadalo v úvahu, poněvadž byl jedním z nejhledanějších zločinců v Austrálii.

Australské úřady zasáhly proti Ayikově organizaci obchodující s drogami a zajistily zatčení jednoho z jeho obchodních partnerů v Hongkongu. Měly konkrétní důkazy spojující Ayika se zásilkou 175 kilogramů heroinu v hodnotě více než 50 milionů dolarů, která v červenci dorazila z thajského Bangkoku do přístavu Port Botany v Sydney. Na Ayika byl vydán zatykač, a tak se drogový král během mezinárodní cesty rozhodl, že místo návratu domů do Austrálie uprchne. Brzy po skončení operace se Ayik v turečtině vysmál svým pronásledovatelům ve facebookovém příspěvku: „Chyť mě, když to dokážeš.“

Ayik však ke své smůle vyčníval z davu – měl postavu kulturisty, obrovské svaly na hrudi, pažích a nohou vybudované letitým užíváním steroidů. Pravou ruku a hrud' mu pokrývala černá tetování. V jeho vyholené hlavě ještě víc vynikaly bystré

hnědé oči, které na některých fotografiích působily spíše pří-
větivě než hroživě.

Když se Ayik přiblížil po jednoproudé silnici k hraničnímu
přechodu a podal pohraničníkům pas, ti si jeho doklady začali
bedlivě prohlížet. Ayik znervózněl a prudce couvl zpět na tu-
reckou stranu. Stráž údajně zahájila palbu, ale vystřelené kulky
minuly Ayikovo auto, které ani nezpomalilo.

20. prosince, více než měsíc po nezdařeném pokusu o pře-
kročení hranice, úřady vystopovaly Ayika v hotelu v Kyrenii,
historickém přístavním městě na severním pobřeží. Když míst-
ní policie prohledala jeho hotelový pokoj, našla drogové náčiní
včetně vybavení na výrobu steroidů a zabavila notebook a osm
mobilních telefonů. Soud v Severokyperské turecké republi-
ce Ayika propustil na kauci, ale zabavil mu pas a nařídil, aby
neopouštěl ostrov. Bylo tu několik možných překážek, neboť
mezi tímto neuznaným státem a Austrálií neexistovala dohoda
o vydávání osob. Úřady přesto věřily, že konečně mají šanci
dopadnout hledaného zločince.

Ayik opustil soudní síň v šedém svetru, košili se širokým
límcem a se znatelným odpoledním strništěm. Poté zmizel.
Znovu se dal na útěk. Za úplatek pravděpodobně uprchl na
lodi ze země a údajně se ukryl v Dubaji, útočišti pro kriminál-
níky. Stejně rychle, jako se Ayik dostal australským úřadům do
rukou, jim zase proklouzl mezi prsty.

Ayik ani zdaleka nevyrostl v přepychu, který se později stal
jedním z jeho poznávacích znamení. Narodil se v Austrálii tu-
reckým přistěhovalcům a jeho otec zemřel, když byl Ayik ještě
malý. Jelikož se několik členů rodiny potýkalo se závislostí, byly
drogy vždy součástí jeho života. Počáteční vzdělání získal na
chlapecké střední škole poblíž Sydney. Během těchto školních

let navázal přátelství s člověkem, který zásadně ovlivnil nejen jeho vlastní osud, ale i podobu organizovaného zločinu v Austrálii. Byl jím Duax Hohepa „Dax“ Ngakuru, jenž se později stal celostátním šéfem motorkářského gangu Comancheros.

Členové Comancheros nosili černé kožené vesty s emblémem gangu, na němž byl vyobrazen kondor na červeno-zlatě-černém pozadí. Organizaci založil koncem 60. let 20. století Jock Ross, který ji vystavěl po vzoru polovojenských skupin.

Gang Comancheros měl za sebou dlouhou historii násilí. Jeden obzvlášť brutální incident se odehrál v roce 1984, kdy na parkovišti u baru během motorkářské burzy vyvrcholila rivalita Comancheros s motorkářským gangem Bandidos. Po rozsáhlé přestřelce, která si vyžádala sedm mrtvých, policie zatkla přes třicet lidí. Jednomu muži usekli ruku mačetou. O život přišlo šest motorkářů. Sedmou obětí byla čtrnáctiletá dívka, nevinná kolemjdoucí, kterou zasáhla střela z pušky ráže .357.

V roce 1998 se ke gangu Comancheros připojil osmnáctiletý ambiciózní mladík zvaný Mahmoud „Mick“ Hawi. O několik let později prý spolu se skupinkou dalších členů násilně donutil šéfa organizace k odchodu: „Buď odstoupíš, nebo poneseš následky.“ Ross si zvolil první možnost.

Hawi, samý sval, zlatý řetěz a tetování, se stal novou tváří Comancheros a násilí ještě vystupňoval. V roce 2009 se náhodou ocitl ve stejném letadle jako Derek Wainohu, hlava gangu Hells Angels. Když oba vystoupili a shromáždili své muže, uvnitř jednoho z terminálů pro vnitrostátní lety na letišti v Sydney vypuklo peklo. Přihlížející byli zděšení. Jeden člen Hells Angels zemřel poté, co ho při rvačce pobodali a ubili kovovým sloupkem.

Hawi měl s Comancheros mnohem větší plány. Přivedl nové kontakty, aby nahradil některé stávající členy, a proměnil tak neuspořádanou skupinu motorkářů pohybujících se na hraně zákona v profesionální organizaci obchodující s drogami.

Tehdy vstoupil do hry Ayik.

Říká se, že Ayik a Hawi chodili na stejnou střední školu. Ayik se postupně začal pohybovat mezi dvěma světy – v rámci gangu Comancheros i mimo něj – a zůstal organizaci dostatečně blízko, aby ji mohl ovlivňovat. Dokázal gang nasměrovat určitým způsobem, zejména pokud šlo o distribuci drog.

Ayik byl od přírody mazaný obchodník, jak uvádí osoba, která s ním přímo spolupracovala. V jednom případě plánoval vyrábět metamfetamin v Asii, kde byly chemické prekurzory pro výrobu drog legální a dostupné ve velkém. S pašováním do Austrálie si už poradil. Poté zapojil Comancheros a další motorkářské gangy, aby drogy distribuovaly po celé zemi. Ayik v podstatě přenechal část dodavatelského řetězce obchodu s drogami ochotnému týmu externích pracovníků, podobně jako když Uber najímá nezávislé řidiče, kteří přepravují cestující ve vozech, jež společnost sama nevlastní. Amazon zase využívá externí firmy a doručovatele, kteří rozvázejí objednávky ze skladů tohoto technologického giganta až ke dveřím zákazníků v rámci programu nazvaného „Poslední míle“. Stejnou roli plnily i Ayikovy motorkářské kontakty.

Ayik zaplavoval Austrálii drogami a přitom se na sociálních sítích okázale chlubil svým bohatstvím. Zvláště na Facebooku sdílel videa svých luxusních hodinek. Na jedné fotografii zase seděl na kapotě zářivě bílého Audi R8 Spyder, sportovního vozu v hodnotě stovek tisíc dolarů. Jeho profil na síti LinkedIn eufemisticky uváděl, že pracuje v oboru „dovozu a vývozu“ a že ho zajímají „kariérní příležitosti, nabídky konzultací, nové podnikatelské aktivity, poptávky po zaměstnání, žádosti o odborné poradenství a opětovné navázání kontaktu“. Netajil se tím, že má špinavé ruce – na jednom snímku zveřejněném na sociálních sítích byl údajně v drogové laboratoři, kde lžičkou z pytle nabíral bílý prášek a u toho s úsměvem pózoval do objektivu. Když australská média zaznamenala jeho provokativní

chování na sociálních sítích, začala mu přezdívat „Facebookový gangster“.

Potom policie získala důkazy, které Ayika spojovaly s ohromnou zásilkou heroinu. Tehdy se Ayik poprvé dal na útěk. Bylo to příliš velké riziko – i pro muže, jenž se nebezpečí neustále smál přímo do očí.

Na útěku před australskou policií narazil Ayik na zásadní problém. Zločinci telefonům ze zásady nedůvěřovali, avšak protože uprchl za hranice, nemohl se se svými obchodními partnery setkávat osobně. Potřeboval tedy bezpečné řešení pro rychlou komunikaci se svými spolupracovníky, zatímco se ukrýval a vyhýbal zákonu.

Někteří lidé v Austrálii používali nástroj s názvem SMSoo7 od české firmy. SMSoo7 byla aplikace založená na platformě Java, která se instalovala na neforemné telefony značek Nokia, Sony Ericsson a Siemens – tedy ještě před nástupem opravdových smartphonů.

Aplikace převáděla běžné textové zprávy do kódované podoby pomocí AES šifrování. SMSoo7 se objevil v roce 2005 v České republice jako inovativní nápad, který však měl jednu zásadní nevýhodu. Uživatelé se museli předem dohodnout na heslu a pouze to jim později umožnilo otevřít zprávy, jež si mezi sebou posílali. Díky tomu byla komunikace sice bezpečnější, ale zároveň mnohem složitější.

Ayik objevil něco podstatně lepšího. Narazil na společnost s názvem Phantom Secure, která nabízela telefony se šifrovanou komunikací a bez zbytečných funkcí. Nikdo o nich dříve neslyšel, avšak Ayik je dokázal dobře využít, protože v nepřátelském prostředí, v němž se pohyboval, potreboval právě takto vysoce přizpůsobené zařízení. Přístroj si nechal prověřit

odborníkem na technologie známým pod přezdívkou Afgoo, který se později sám stal prodejcem telefonů Phantom Secure.

Ayik zariskoval a vložil důvěru – a v konečném důsledku i svou svobodu – do rukou tohoto neozkoušeného zařízení. „Skočil do neznáma, protože neměl na výběr. Byl na útěku a musel nějak řídit své lidi doma,“ svěřila se osoba, která s Ayikem přímo spolupracovala. Pokud s nimi měl Ayik komunikovat bezpečně, potřebovali tyto telefony i oni. Ayik proto rozdal zařízení Phantom Secure svým kontaktům v Austrálii. Najal lidi, aby je nastavili jeho jménem, a poté je začal prodávat dalším zločincům.

Jeho rozhodnutí nezmodernizovalo jen jeho vlastní činnost, ale navždy a zásadně změnilo organizovaný zločin v Austrálii a později i na celém světě.

Po útěku z kyperské hranice v roce 2010 Ayik opět unikl spravedlnosti. Nějakou dobu strávil v Barceloně. V roce 2012 španělská policie sledovala schůzku, které se podle jejích informací účastnil Ayik spolu s Daxem, svým přítelem z dětství a nyní bývalým celostátním šéfem gangu Comancheros. Když však policie zasáhla, zatkla nesprávného muže. Místo Ayika zadržela Daxe a Ayik znovu uprchl.

Někteří prchající gangsteři končili v Thajsku nebo ve španělské Marbelle. Mnozí však dávali přednost Dubaji, která byla dlouhodobě známá tím, že nevydává hledané zločince. Ayik si nakonec našel nové hlavní působiště v tureckém Istanbulu, kde měl vazby na zkorumpované úředníky. Poloha města byla pro drogového krále ideální – na východě měl země jako Indii, kde se daly obstarat chemické prekurzory, a také asijské vařiče metamfetaminu napojené na triády, za nimiž cestoval na falešný pas. Na západě pak v drogovém byznysu udržoval kontakty s evropskými partnery.

V Turecku vlastnil několik nemovitostí včetně jedné v Kemer Country, vysoce exkluzivní rezidenční oblasti obehnané

zdí na sever od Istanbulu, kde se nacházely rozsáhlé komplexy bytů a domů v různých stylech s přilehlým volnočasovým areálem a restauracemi. Koupil zde a provozoval stylový hotel, lehký podnik s nadšenými recenzemi.

Přestože Ayik řídil drogové impérium, nešťít se ve svém hotelu vykonávat běžné práce. Na jednu recenzi, ve které zákazník navrhoval změnit značku šamponů v pokojích, sám odpověděl a ujistil ho, že se tím hotel bude zabývat. Jako vedoucí často také vypomáhal na recepci, obsluhuje v kavárně i pracovníkům úklidu a údržby. Své zaměstnance vzal občas na pizzu do jedné z restaurací ve velkém obchodním centru přes ulici naproti hotelu. Zdálo se, že si jich váží.

Po útěku do Turecka si Ayik změnil příjmení na „Reis“ (turecky „šéf“). Rozhodně se nejednalo o neprůstřelnou kamufláž, neboť skupina australských novinářů na jeho nové jméno narazila při prohledávání tureckých identifikačních a rodových záznamů. Za zmínku pak stojí zejména to, že se Ayik zřekl australského občanství, což byl radikální krok a jasný signál, že přetrhl vazby na svou zemi – alespoň po úřední stránce.

Úřady v Novém Jižním Walesu byly ve snaze dopadnout Ayika natolik zoufalé, že v rámci pátrání zveřejnily inzeráty nejméně v jedné tureckých novinách. Nepomohlo to. Ayik byl na útěku už celou dekádu a za tu dobu narazil jen na pár zádrhelů.

Mimo australské hranice a dosah policie řídil své podnikání cvakáním tlačítek na telefonu BlackBerry od společnosti Phantom Secure. Dokazoval, k čemu byly tyto šifrované telefony jedinečně uzpůsobeny: moderní překupník drog se nemusel nacházet v zemi, z níž nebo do níž pašoval své zboží. Tyto přístroje pašerákům umožňovaly řídit operace na dálku. Obchod s drogami byl globalizovanější než kdy dřív. Ayik představoval nový typ zločince, který se bez námahy pohybuje přes hranice

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Temná síť.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.